

چکیده مقالات

سومین همایش ملی نقش و جایگاه مادر

Ferdowsi University of Mashhad
Faculty of Education and Psychology
2 & 3 March 2019

دانشگاه فردوسی مشهد با همکاری
بنیاد فرهنگی بین‌المللی مادر

۱۱ و ۱۲ اسفند ۱۳۹۷

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

جایگاه مادران در تربیت جنسی فرزندان از منظر الگوی خانواده محور مبتنی بر رشد

فاطمه کمالی حسین زاده^۱، سید محسن اصغری نکاح^۲

مقدمه: تربیت جنسی فرزندان یکی از حوزه های فرزندپروری است و مادران نقش کلیدی در این حوزه ایفا میکنند، لیکن جایگاه مادران در برنامه های رایج تربیت جنسی مورد بی توجهی قرار گرفته است و برنامه های رایج بجای تمرکز بر مادران بر کودکان متمرکز شده اند که این مساله نیازمند بازنگری است و مقاله حاضر در پی کاوش این مسایل است که: از منظر الگوی تربیت جنسی خانواده محور مبتنی بر رشد سهم و نقش مادران در تربیت جنسی چیست؟ مهارتهای مورد نیاز مادران در تربیت جنسی فرزندان کدام است؟

روش شناسی: روش مقاله حاضر از نوع مروری- تحلیلی و برخاسته از تجارب تربیتی و بالینی است باشد که با بررسی یافته های پژوهشی و دیدگاه های مطرح شده در منابع موجود در حوزه تربیت جنسی به تحلیل و واکاوی مفاد و روش های برنامه ها و دیدگاه های تربیت جنسی پرداخته است.

یافته ها: مطالعه منابع و بررسی یافته های پژوهشی نشان می دهد در دهه های اخیر تربیت جنسی یکی از حوزه های مورد توجه صاحب نظران و دست اندرکاران ( )، برنامه آموزش جنسی و CSE مداخلات روان شناختی و تعلیم و تربیت بوده است و برنامه های مختلفی در سطح بین المللی از جمله برنامه جامع آموزش جنسی ( )، برنامه بهداشت باروری و تربیت جنسی SRE ارتباطی (مورد بررسی قرار گرفت و جست و جو در سطح ملی برنامه های غیر منسجم و دیدگاه ها و (SRHEC) فعالیت های پراکنده و گاه متناقضی در قابل کارگاه های آموزشی تربیت جنسی و کتابها و فعالیت های فوق برنامه گزارش و اجرا شده است که به نوعی در اکثر آنها یا جایگاه مادران مغفول مانده یا سهم بسیار سطحی به مادران داده شده ، لذا لزوم ارایه الگوی مناسب برای تربیت جنسی که به جایگاه مادران توجه ویژه ای داشته باشد ضروری است.

بحث و نتیجه گیری: مادران بیشترین فرصت تعامل را در حساس ترین دوره های رشد کودک دارند و معمولاً فرزندان اولین تجارب مرتبط با تربیت جنسی از جمله در آغوش بودن، لمس شدن، آداب توالیت، حمام کردن، جدایی بستر خواب، بازی های شبه جنسی ، خودکاوای های بدنی، کنجکاوای ها و پرسشگری های جنسی و... را در خانواده و بخصوص همراه مادران تجربه می کنند از طرفی خود مادران نیز در مواجهه با این تجارب نیازمند مهارتهای تربیت جنسی مختلفی هستند و از این بابت لازم است روانشناسان و مربیان جهت رشد جنسی مطلوب در کودکان و مصون سازی از آسیب ها و آزار گری های جنسی بر اساس الگوی تربیت جنسی خانواده محور مبتنی بر رشد ، توانمندسازی مادران را در کانون توجه خود قرار دهند و به عبارتی اولویت آموزش و تربیت جنسی را به مادران و سپس به مربیان و متولیان و مراقبان خارج از خانواده و در نهایت به کودکان اختصاص دهند. الگوی تربیت جنسی خانواده محور مبتنی بر رشد.

کلیدواژه ها: مادر، تربیت جنسی

۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

۲ استادیار دانشگاه فردوسی مشهد، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، گروه روان شناسی مشاوره و تربیتی